

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1657/18-J

Název	Základní škola v Jemnici, příspěvková organizace
Sídlo	Náměstí Svobody 88, 675 31 Jemnice
E-mail	hirt.z@zsjemnice.cz
IČ	47 443 774
Identifikátor	600 121 739
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Hirt
Zřizovatel	Město Jemnice
Místo inspekční činnosti	Náměstí Svobody 88 a Tyršova 622, Jemnice
Termín inspekční činnosti	12. – 15. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola v Jemnici, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, domu dětí a mládeže (dále DDM) a školní jídelny. V aktuálním školním roce vykázala škola 440 žáků ve 20 třídách základní školy. Výuka

probíhala podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem ŠVP ZV – Škola, brána do života. V pěti odděleních školní družiny bylo zapsáno 150 účastníků zájmového vzdělávání. Dům dětí a mládeže realizuje v tomto školním roce 46 zájmových útvarů pro 575 účastníků. Jeho pravidelná zájmová činnost probíhá zejména v prostorách budovy na adrese Tyršova 622, další především sportovní zájmové útvary v základní škole. Školní jídelna je umístěna v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Pro období školních let 2018/2019 až 2023/2024 vypracoval ředitel školy koncepci rozvoje a řízení, kterou projednal s pedagogickými pracovníky a seznámil s ní zřizovatele. Uvedený dokument je komplexní a podrobný, pokrývá všechny významné oblasti činnosti organizace i její součásti. Při jeho formulaci vycházel ředitel z vyhodnocení podobného dokumentu na období 2012/2013 až 2017/2018. Z několika desítek úkolů, které konkrétně rozpracovávaly jednotlivé oblasti práce školy, se podařilo většinu splnit. Mezi zatím nesplněné patří účinnější uplatňování hospitační činnosti členů vedení školy včetně využívání tematického plánu hospitačí a rozšíření oblasti interní evaluace i na efektivní sledování výsledků žáků.

Ředitel školy byl při minulé inspekční činnosti ve školním roce 2012/2013 ve funkci necelý školní rok. Od tohoto období se mu podařilo uvést do praxe komplexní kontrolní a řídicí systém, který je až na dílčí výjimky (výše uvedená hospitační činnost a část interní evaluace, řízení a kontrola činnosti DDM) dostatečně účinný. Pro posouzení práce pedagogů základní školy sestavil ředitel školy jednoznačná a velmi podrobná kritéria, která jsou východiskem pro společná hodnocení. Ve škole jsou zřízeny a aktivně pracují předmětové orgány. Těžiště jejich práce spočívá především v úspěšném sjednocování organizace výuky (využívání sešitů, učebnic a pomůcek, příprava do soutěží) včetně práce s žáky vyžadujícími různé formy podpory. Méně účinné jsou uvedené předmětové orgány při konkrétním ovlivňování uplatňovaných výchovných a vzdělávacích strategií.

Pedagogický sbor základní školy (v době inspekční činnosti zde působilo 31 vyučujících) je na rozdíl od minulé inspekční činnosti již plně kvalifikovaný. Velká pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyučující vypracovávají plány osobního rozvoje, které projednávají s ředitelem školy a které jsou mimo jiné i východiskem pro organizaci vzdělávání. Jeho součástí jsou i pravidelně pořádané vzdělávací akce společné pro všechny pedagogy. Vliv dalšího vzdělávání se částečně pozitivně projevil v hospitovaných hodinách (podpora žáků, hodnocení a sebehodnocení). S cílem zvýšit metodické dovednosti vyučujících zavedla škola od minulého školního roku praxi vzájemných návštěv pedagogů v hodinách, jejich vyhodnocení zatím není k dispozici. Také všichni pedagogové volného času včetně pedagogů pro dílčí pedagogickou činnost v DDM (dále externí pracovníci) jsou odborně kvalifikovaní. Oba pedagogičtí pracovníci, kteří zabezpečují komplexní činnost v DDM, se v uplynulých dvou školních letech vzdělávacích akcí nezúčastnili.

Koncepčně a efektivně pracuje škola při využívání prostředků informačních a komunikačních technologií pro podporu výuky i při řízení. Se znalostí technických a finančních možností školy a místních podmínek (především míry využívání internetového připojení v rodinách žáků) vytvořila škola specifický systém. Využívá nejen komerční podporu, ale i vlastní řešení. Výsledkem je využívání různých úrovní komunikace uvnitř organizace, s rodičovskou veřejností a žáky. Žáci devátého ročníku například dostávají od vyučující v grafické příloze mailu opravené písemné práce s komentářem, žáci druhého stupně mailem komunikují s učiteli i ředitelem školy.

V době od minulé inspekční činnosti proběhla celá řada rozsáhlých stavebních úprav. Škola ve spolupráci se zřizovatelem usiluje o zlepšení technického stavu takzvané staré budovy, která spolu se dvěma přístavbami tvoří objekt základní školy. Rekonstrukce ještě není dokončena, vedení školy zajistilo, aby stavební činnost, která probíhala i v průběhu inspekce, negativně neovlivňovala běžný provoz. Již uskutečněné úpravy (například jiná organizace provozu v žákovských šatnách, částečné odhlučnění, nový nábytek v několika třídách a podobně) pozitivně ovlivňují podmínky výuky i možnosti pobytu žáků mimo třídy. Současně se zaměstnancům základní školy daří všechny prostory dobře udržovat a dbát na estetickou podnětnost prostředí.

Opravy byly provedeny i v budově DDM. I přes provedené zásahy dochází v jedné jeho místnosti (v porovnání s bývalým stavem v menší míře) ke vzlínání vlhkosti. Ostatní místnosti jsou účelně vybaveny vzhledem k obsahu zájmové činnosti, která je zde realizována.

Nabídka zájmových činností v DDM je rozsáhlá a je určena téměř pro všechny věkové kategorie. Za průběh zájmového vzdělávání odpovídá vedoucí pedagog volného času, který organizuje porady s externími pracovníky, koordinuje a řídí jejich činnost. Vedoucí pedagog má přehled o kvalitě práce externích pracovníků, zná jejich slabé a silné stránky.

V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Škola se aktivně podílí na celé řadě kulturních a sportovních akcích. Spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci žáků a místními organizacemi je efektivní a přináší dobré výsledky. Pedagogové si uvědomují prospěch, které mimoškolní působení a spolupráce s mnoha organizacemi přináší osobnostem žáků. Škola partnerství plánovitě podporuje a rozvíjí.

V době inspekční činnosti byl důsledně prováděn dohled nad žáky a budovy byly zajištěny proti vstupu nepovolaných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve většině hospitovaných hodin v základní škole vyučující žákům sdělili nejen plánovaný průběh, ale přiměřeným způsobem jim oznámili i předpokládaný vzdělávací cíl. To pedagogům umožnilo, aby si v závěru hodin ověřili, do jaké míry byl cíl splněn a jak svoji práci hodnotí žáci. V průběhu výuky většina učitelů žáky vhodně motivovala a oceňovala. Díky tomu pracovali velmi koncentrovaně a usilovali o co nejlepší výsledek.

Při výkladu postupovali učitelé s ohledem na dosavadní znalosti žáků, úspěšně dodržovali logický postup od známého k neznámému a od konkrétních údajů k přiměřenému zobecnění. Trpělivě a důsledně je vedli k osvojení si nových poznatků. K samostatnému procvičování přistoupili až tehdy, kdy se ubezpečili, že většina žáků je schopna úkoly splnit. Je velmi pozitivní, že po promyšleném zadání samostatné práce zařazovali i různé formy kontroly výsledků, včetně samostatné kontroly podle předem připravené předlohy. To jim většinou umožnilo účinné diferencované působení. Občas byly již úvodní úkoly rozlišené podle předpokládaných dispozic žáků, ukládání dalších, případně náročnějších zadání využívala většina učitelů. Vzhledem k tomu, že žáci mohli při tomto způsobu organizace výuky pracovat vlastním tempem, vytvořili si pedagogové dostatečný prostor pro radu a pomoc těm, kteří to potřebovali.

Výhodou zvoleného stylu práce byla také často využívaná možnost průběžného sebehodnocení, žáci mohli porovnat své výsledky s ostatními. Při práci v počítačové učebně byla účinně uplatněna možnost s využitím dataprojektoru seznámit ostatní se zdařilými

výstupy nejúspěšnějších. Ojediněle byla využita i příležitost připravovat žáky na objektivní a taktní hodnocení práce spolužáků.

Spolupráce vyučujících s asistentem pedagoga byla na různé úrovni. Od případu, kdy se žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) věnoval téměř výhradně jen asistent pedagoga až po velmi efektivní spolupráci učitele a asistenta pedagoga. Oba spolupracují i na vyhodnocování způsobu výuky s tímto žákem a zaznamenávají si jeho osobní vývoj.

V několika hodinách byl vhodně podporován rozvoj čtenářské gramotnosti (vyhledávání informací, výběr podstatných informací a jejich porovnávání vzhledem k minulosti a současnosti).

Ve snaze okamžitě informovat všechny o možných příčinách problému nebo o častějších chybách se vyučující nezdrželi komentáře uprostřed samostatné práce žáků a tím přechodně rušili jejich soustředění.

V několika hospitovaných hodinách byly uplatněny nevhodné nebo málo efektivní výchovné a vzdělávací strategie.

K účinnosti navštívených hodin přispělo i úspěšné vedení žáků ke správným pracovním návykům. Byli téměř vždy na práci připraveni, nedožadovali se dodatečného vysvětlení, zahajovali práci bezprostředně po pokynu učitele. Většina pedagogů byla v kontrole plnění povinností důsledná a současně i vstřícná vůči žákům, v případě potřeby jim s pochopením pomáhali a s úsměvem je povzbuzovali.

Především na prvním stupni základní školy a částečně také na druhém stupni je do výuky zařazena dopravní výchova. Při její výuce jsou využívány multimediální pořady, pracovní listy i soubor speciálních pomůcek (dopravní značky, dopravní situace). Dvakrát ročně navštěvují žáci čtvrtých ročníků dopravní hřiště. Účastní se soutěží s tematikou dopravní výchovy. Žáci druhého stupně mají v rámci dopravní výchovy jednodenní nebo vícedenní cyklistické putování, kde si ověřují nabyté poznatky v praxi.

Zájmové vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, kde jsou vymezeny cíle pro všechny formy zájmového vzdělávání. Dům dětí a mládeže organizuje nejen pravidelnou a příležitostnou zájmovou činnost, ale i soutěže na místní úrovni, osvětovou a informační činnost, spontánní aktivity a táborovou činnost.

V rámci inspekční činnosti byly sledovány zájmové útvary sportovního a hudebního zaměření a zájmový útvar vaření. Ve všech zájmových útvarech byly naplňovány cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu. Účastníci byli k aktivitám účinně motivováni a byli orientováni k samostatnosti, vytrvalosti, kooperaci a odpovědnosti za svůj výkon. V průběhu zájmového vzdělávání byl podporován a dále rozvíjen talent účastníků, zejména v košíkové. Příznivá rodinná atmosféra má pozitivní dopad zejména na děti z dětského domova, které jsou do některých zájmových útvarů také zapojeny.

Hlavním cílem aktivit školní družiny je směřovat účastníky zájmového vzdělávání, u mimořádných akcí i ostatní žáky, ke smysluplnému využívání volného času. Pomocí různých forem vzdělávání a vysokou mírou kreativity (výtvarné činnosti Podzimní čas, Advent) se dařilo vychovatelkám rozvíjet u žáků fantazii, tvořivost, slovní zásobu, pracovní návyky, spolupráci a vzájemnou toleranci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nad rámec běžného pravidelného hodnocení při jednání pedagogické rady vedení školy výsledky vzdělávání žáků interními nástroji nezjišťuje. S výjimkou výběrového testování žáků devátého ročníku, které provedla Česká školní inspekce ve školním roce 2016/2017, neprobíhá jiné externí testování. Škola tak nemá k dispozici souhrnné údaje, které by přispěly k účinnějšímu sjednocování klasifikace a ověření míry její relevance. V uvedeném testování dosáhli žáci školy ve srovnání s dalšími zúčastněnými školami v matematice podprůměrného výsledku (průměr školy 47 %, zúčastněné školy 52 %), v anglickém jazyce průměrného výsledku (průměr školy 69 %, zúčastněné školy 72 %) a v zeměpise průměrného výsledku (průměr školy 59 %, zúčastněné školy 57 %).

Systematicky pracuje škola při vedení žáků k pravidelnému souhrnnému sebehodnocení. Prostřednictvím formulářů v žákovských knížkách žáci každé čtvrtletí adekvátně svému věku označují na několikastupňové škále své hodnocení ve vybraných oblastech. Také vyučující hodnotí v žákovské knížce některé kompetence žáků.

Velkou pozornost věnuje škola eliminaci problémů při přechodu žáků z předškolního vzdělávání do základního vzdělávání. Organizuje vzájemné návštěvy dětí a žáků. Osvědčilo se pořádání takzvaných předškolních skupin. Děti s rodiči přicházejí na několik odpolední do základní školy, kde se pod vedením učitelek prvních tříd a dalších pedagogů seznamují s prostředím a požadavky základní školy. Sledován je také přechod z prvního stupně základní školy na druhý, vedení školy vede učitele obou stupňů ke vzájemným konzultacím, vybraní pedagogové druhého stupně vyučují některé předměty již v pátém ročníku. Poznatky o výsledcích žáků na středních školách jsou získávány především z rozhovorů s bývalými absolventy, kteří školu navštěvují.

Přípravu a účast v soutěžích škola koncepčně chápe jako významný přínos k rozvoji osobnosti nadaných žáků. Zajišťováním dodatečných finančních prostředků a organizačními opatřeními eliminuje překážky, které přináší relativně velká vzdálenost od města Třebíč, kde se většina soutěží odehrává. Podporuje a oceňuje systematickou přípravu soutěžících. Každoročně zaznamenává řadu úspěšných výsledků v různých oborech. K nejvýraznějším ve školním roce 2017/2018 patří 3. místo v celostátním finále Astronomické olympiády a 1. místa v okresních kolech Fyzikální olympiády a Olympiády v českém jazyce.

Pro zhodnocení výsledků zájmové činnosti v DDM nejsou nastavena kritéria hodnocení. Pedagogové volného času i z tohoto důvodu hodnotí výsledky vzdělávání v denících zájmových útvarů spíše popisnou formou než hodnotící. Podobným způsobem byla zhodnocena i táborová činnost. Celková činnost je zhodnocena ve výroční zprávě o činnosti, kde byla částečně nastíněna opatření ke zlepšení kvality práce (zařazení méně finančně náročných příměstských táborů).

Školní poradenské pracoviště tvoří dva výchovní poradci, metodik prevence rizikových jevů a speciální pedagog. Rozsah činností pracoviště je ještě rozšířen o působení logopedických asistentek. K termínu inspekční činnosti bylo ve škole 26 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 11 žáků mělo zpracovaný individuální vzdělávací plán. V jednom individuálním vzdělávacím plánu nebyly provedeny úpravy obsahu vzdělávání. Škola má přehled i o dalších žácích, kteří potřebují z různých důvodů individuální přístup. Pedagogickým pracovníkům pomáhá s jejich podporou výchovní poradce a speciální pedagog.

Služby školního poradenského pracoviště jsou na velmi dobré úrovni. Metodik prevence v případě potřeby zajišťuje šetření ohledně třídního klimatu, jedná s rodiči a zve je na výchovné komise. Stmelování nového třídního kolektivu napomáhá adaptační kurz

šestého ročníku. K závažným projevům rizikového chování ve škole v době od minulé inspekční činnosti nedošlo. V rámci profesního poradenství dostávají žáci a jejich zákonní zástupci dostatečné množství informací prostřednictvím besed se zástupci středních škol, návštěv úřadů práce nebo exkurzí do podniků a středních škol. Výchovný poradce profesně orientuje žáky pomocí testu a poskytuje jim katalogy středního školství.

Závěry

Vývoj školy

- po celé období od minulé inspekční činnosti docházelo ke stavebním úpravám, stav budov i materiální vybavení se výrazně zlepšily, rekonstrukce ještě není dokončená

Silné stránky

- další vzdělávání pedagogického sboru základní školy je organizováno plánovitě s využitím podrobných kritérií hodnocení pracovníků a plánů osobního rozvoje
- škola vytvořila účinný vlastní systém podpory výuky a komunikace prostřednictvím informačních a komunikačních technologií
- dům dětí a mládeže poskytuje širokou nabídku zájmového vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- evaluace není komplexní, chybí práce s výsledky vzdělávání žáků v základní škole a vyhodnocení jednotlivých forem zájmového vzdělávání v DDM na základě daných kritérií

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vytvořit více možností pro získávání a vyhodnocování poznatků o výsledcích vzdělávání žáků v základní škole a účastníků zájmového vzdělávání
- vést všechny členy pedagogického sboru k využívání efektivních výchovných a vzdělávacích strategií

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy zařízení ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele, s účinností od 1. 8. 2012
2. Školní vzdělávací program: ŠVP ZV – Škola, brána do života, s platností od 1. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (ŠD): Škola brána života, Výchovně-vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ v Jemnici, s platností od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (DDM): ŠVP ZV – Škola, brána do života, s platností od 1. 9. 2018
5. Školní matrika
6. Školní řád, s účinností od 1. 10. 2018
7. Organizační řád, s účinností od 1. 9. 2017, ze dne 28. 8. 2017
8. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2018
9. Vnitřní řád DDM Jemnice, s účinností od 1. 9. 2015, ze dne 1. 8. 2015
10. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 1. 10. 2016
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
12. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2018, ze dne 15. 10. 2018
13. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2018, ze dne 7. 11. 2018
14. Výkaz Z 15-01 o činnosti střediska volného času podle stavu k 31. 10. 2018, ze dne 8. 11. 2018
15. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018, ze dne 6. 11. 2018
16. Rozvrhy hodin ve školním roce 2018/2019
17. Přehled hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2017/2018
18. Zápisy z hospitační činnosti ve školním roce 2017/2018
19. Plán DVPP na školní rok 2018/2019
20. Koncepce rozvoje a řízení pro období 2018/2019 až 2023/2024
21. Standardy učitele ZŠ v Jemnici, s účinností od 30. 1. 2018
22. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
23. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
24. Třídní knihy 2018/2019
25. Schválení výjimky z počtu dětí ve třídě na školní rok 2018/2019, ze dne 3. 9. 2018
26. Dokumentace školní jídelny, školní rok 2018/2019
27. Dokumentace školní družiny, školní rok 2018/2019
28. Dokumentace DDM, školní rok 2018/2019
29. Dokumentace školního poradenského pracoviště
30. Účetní dokumentace za rok 2017 a 2018
31. Zápisy z třídních schůzek, ze dne 17. 9. 2018
32. Personální dokumentace, školní rok 2018/2019
33. Žákovské knížky, školní rok 2018/2019
34. Vzorek dotazníků žáků, školní rok 2017/2018
35. Plány osobního rozvoje, vzorek, školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Pavel Hudeček v. r.

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 5. 12. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Hirt, ředitel školy

Zdeněk Hirt v. r.

V Jemnici 10. 12. 2018